

บทคัดย่อ

ชื่อภาคินพนธ์ : ประสิทธิภาพการดำเนินงานควบคุมวัณโรคแนวทางใหม่โดยกลวิธี DOTS
ของเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัย จังหวัดอุบลราชธานี
ชื่อผู้เขียน : นายนพดล ศุภโกศล
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม)
ปี : 2544

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานควบคุมวัณโรคแนวทางใหม่โดยกลวิธี DOTS ของเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัย จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานควบคุมวัณโรคโดยกลวิธี DOTS ของเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัย 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานควบคุมวัณโรคโดยกลวิธี DOTS ของเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัย 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัยที่เหมาะสมในการควบคุมวัณโรคโดยกลวิธี DOTS

ประชากรที่ศึกษารั้งนี้ คือเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัยที่รับผิดชอบงานควบคุมวัณโรค ในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 181 คน โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเพื่อทดสอบสมมติฐานหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและประสิทธิภาพในการดำเนินงานควบคุมวัณโรคแนวทางใหม่โดยกลวิธี DOTS ใช้ค่าสหสัมพันธ์ (Correlations) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา

1. โดยภาพรวมพบว่า เจ้าหน้าที่สถานีนอนามัยที่รับผิดชอบงานควบคุมวัณโรค ผ่านการอบรม แต่ยังคงพบว่าเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัยไม่ได้รับการนิเทศจากระดับอำเภอ ร้อยละ 28.72 และเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัยไม่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานควบคุมวัณโรคโดยกลวิธี DOTS เช่นการเยี่ยมบ้านผู้ป่วยวัณโรค ร้อยละ 15.46

2. ด้านความรู้และทัศนคติของเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัย ต่อการดำเนินงานควบคุมวัณโรคแนวทางใหม่โดยกลวิธี DOTS โดยภาพรวมเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัยมีความรู้และทัศนคติในระดับดีมาก ในเรื่องวัณโรคและการดำเนินควบคุมวัณโรคแนวทางใหม่โดยกลวิธี DOTS

3. ปัจจัยการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ คือ การนิเทศงานควบคุมกำกับ การประสานงาน การมีส่วนร่วม ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.948 (S.D.=.439) แต่ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดคือ การประสานงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.174 (S.D.=.508)

4. ประสิทธิภาพการดำเนินงานควบคุมวัณโรคแนวทางใหม่โดยกลวิธี DOTS ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย การค้นหาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ การป้องกันและควบคุมการให้สุศึกษาและการอบรม การเยี่ยมผู้ป่วย โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.327 (S.D.=.403) และวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่ากิจกรรมที่มีระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติสูงกว่าด้านอื่นคือ กิจกรรมการป้องกันและควบคุมวัณโรค

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานควบคุมวัณโรคแนวทางใหม่โดยกลวิธี DOTS ของเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติ การที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในกิจกรรมการเยี่ยมผู้ป่วยฯ ปัจจัยการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ได้แก่ การประสานงาน การควบคุมกำกับและนิเทศงาน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา พบว่าปัจจัยด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานควบคุมวัณโรคโดยกลวิธี DOTS ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นผู้บังคับบัญชาในทุกระดับ ควรสนับสนุนในการดำเนินงาน ทั้งทางด้านการนิเทศงานและควบคุมกำกับอย่างต่อเนื่องให้มีประสิทธิภาพ ด้านการประสานงานให้กำหนดขั้นตอนการประสานที่ชัดเจน ในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการกำหนดรูปแบบในการดำเนินงานที่เหมาะสม ต่อไป

ABSTRACT

Title of Research Paper : The Efficiency of Health Care Center Officials in the Operating of Tuberculosis Control by DOTS Technique in Ubonratchathani Province

Author : Mr. Nopphadol Suphakosol

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2001

The study of "The Efficiency of Health Care Center Officials in the Operating of Tuberculosis Control by DOTS Technique in Ubonratchathani Province" had 3 following objectives ; 1) to study the efficiency of Health Care Center Officials in the operating of Tuberculosis Control by DOTS technique, 2) to study factors affecting the efficiency of Health Care Center Officials in the operating of Tuberculosis Control by DOTS technique, 3) to suggest the appropriate method in controlling Tuberculosis by DOTS technique.

The sample consisted of 181 Health Care Center Officials working in Tuberculosis control in Ubonratchathani Province. The statistics employed for data analysis were frequency, percentage and standard deviation and used DOTS technique to find the relationship between variable factors and efficiency in the operating of Tuberculosis control and also used Correlation in data analysis.

Results

1. In overall, it was found that the sample received the training. However, it was found that they did not received the monitoring at district level (28.72%). And they had no experience in Tuberculosis control by using DOTS techniques such as visiting Tuberculosis patients (15.46%).

2. In overall, their knowledge and attitude toward Tuberculosis control by using DOTS technique was at a good level.

3. Factors including monitoring, coordinating, participating, knowledge of their role was at a moderate level which had mean equal to 1.948 (S.D. = 4.39). However, it was found that coordinating had the highest mean which was equal to 2.174 (S.D. = .508).

4. In overall, the efficiency of Health Care Center Officials in the operating of Tuberculosis Control by DOTS technique including finding new Tuberculosis patients, preventing and controlling, training and visiting the patients was at a high level (Mean = 2.327, S.D. = .403). When considering in each part, it was found that the highest activities was preventive and control activities.

5. Factors affecting the efficiency of Health Care Center Officials in the operating of Tuberculosis Control by DOTS technique were experience in visiting patients, coordinating, directing, monitoring and participating which had a significance at .05 level.

Suggestion

Their supervisors should encourage Health Care Center Officials to monitor, director, coordinate with related functions and participate in the operating of Tuberculosis Control by DOTS technique.